

Chulalongkorn Medical Journal

Volume 19
Issue 3 July 1974

Article 18

7-1-1974

ปฤษาภรณ์สี

เฉลียว อิยะชน

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal>

Recommended Citation

อิยะชน, เฉลียว (1974) "ปฤษาภรณ์สี," *Chulalongkorn Medical Journal*: Vol. 19: Iss. 3, Article 18.
DOI: <https://doi.org/10.56808/2673-060X.1660>
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal/vol19/iss3/18>

This Other is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn Medical Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ปฤษาภาพรังสี

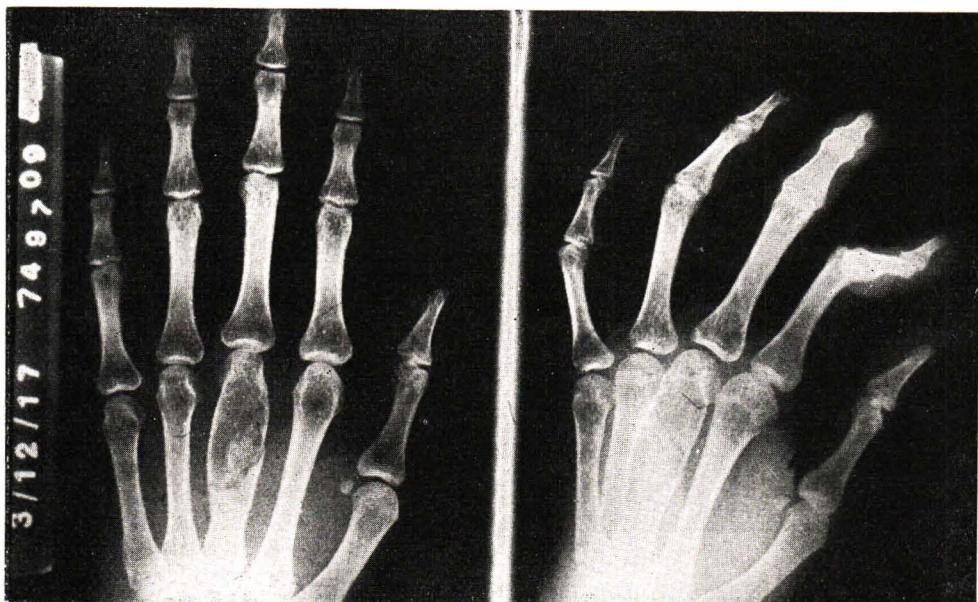
ปัญญาภรังสี

เนื่องอกกระดูก

เฉลียว บี่ยะชน*

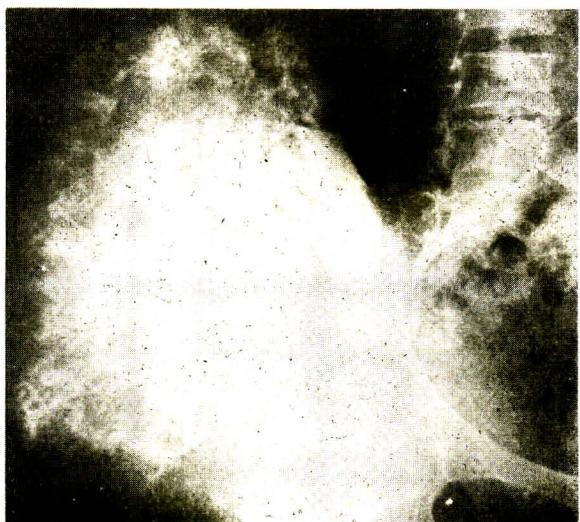
รูปที่ 7 ผู้บุญชัยอายุ 17 ปี มีก้อนหินเข้าข่ายได้ช้ำๆ มาประมาณ 5 วัน ก้าวเร็วสักท่าตรงและด้านซ้าย พบร่วมกระดูกงอกเกิดที่ปลายกระดูกแข็งขอบข้อบนส่วน cortex ของกระดูกแข็งต่อเนื่อง กับกระดูกงอกโดยไม่มีรอยแย่ง เนื่องอกมหั้นไปร่องและทิ่บรังสี ส่วนปลายของกระดูกน่องถูกตันโค้ง

รูปที่ 8 ก้าวเร็วสักท่าของผู้บุญชัย อายุ 22 ปี พบร่วมกระดูกฝ่ามือขอนที่ 3 ขยายกว้างขึ้น cortex บางลง เนื่องกระดูกมีลักษณะผ้าและหินปูนจับภายในพบมีกระดูกหักด้วย

รูปที่ 9 ผู้ชายพุ่งอายุ 21 ปี มีก้อนที่ข้อมือ ภาพรังสีของข้อมือพบว่ามีการขยายตัวที่ส่วนปลายของกระดูก radius มีลักษณะคล้ายฟองสนุ์ ข้อมือเคลื่อนเนื่องจากมีการทำลายของส่วนปลายกระดูกของ radius

รูปที่ 10 ผู้ชายอายุ 42 ปี มีก้อนที่สะโพกขวา 5 ปี ให้ขึ้นเรื่อยๆ ภาพรังสีที่เอียงของสะโพกพบว่ามีก้อนกระดูกงอกก้อนใหญ่ยื่นออกจากกระดูกไข่กราน ก้อนกระดูกงอกมีความไม่ร่วงทันต่อรังสีไม่สัมภ์เสมอ และให้ลักษณะของการมีหินปูนจับในกระดูกอ่อน

รูปที่ 11 ภาพรังสีเข้าขวางของผู้ชายพุ่งอายุ 26 ปี มีก้อนที่เข้ามา 6 เดือน ภาพรังสีแสดงว่ามีการทำลายที่ส่วนต้นของกระดูกแข็ง มีกระดูกเกิดขึ้นใหม่ที่บ่อรังสีมาก และเรียงตัวไม่เป็นระเบียบรวมด้วย

จงเลือกตอบข้อถูกเพียงข้อเดียว

๑. ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของภาวะรังสีที่ชักนำให้วินิจฉัยว่าเป็นเนื้องอกของกระดูกที่เจริญชาเพราะที่
ก. ปฏิกรณ์จากเยื่อหุ้มกระดูก
ข. เกิดทินปุ่นขึ้น
ค. กระดูกส่วนหนึ่งขยายตัวออก
จ. เนื้องอกกระดูกทำลายมาก
๒. ลักษณะปฏิกิริยาของเยื่อหุ้มกระดูก (periosteal reaction) ที่แสดงว่าเป็นเนื้องอกของกระดูกชนิดไม่ร้ายแรง (benign tumor) คือ
  - sunburst
  - onion skin
  - irregular-interrupted
  - solid type(Ref. 1 หน้า 6.493, 6.561, 6.563, 6.25, 6.39)
๓. ภาวะรังสีแสดงเนื้องอกของกระดูกถูกทำลาย และมีขอบเขตของกระดูกไม่ชัดเจน แสดงว่าเป็นเนื้องอกชนิดร้ายแรง (malignant tumor) เสมอไป
  - ถูก
  - ผิด(Ref. 1 หน้า 6.547, 6.593)
๔. ส่วนใหญ่เนื้องอกของกระดูกชนิดไม่ร้ายแรงจะมีขอบเขตชัดเจน และเนื้องอกกระดูกหนา (sclerotic)
  - ถูก
  - ผิด(Ref. 1 หน้า 6.561)
๕. จงจับถูกที่ถูกต้องและได้ความหมายดังนี้
ก. Enchondroma
ข. Osteogenic sarcoma
ค. Chondroblastoma
ง. Ewing's sarcoma
จ. Chondrosarcoma
ฉ. Giant cell tumor
ช. Exostosis
- 5.1 เกิดที่ diaphysis
5.2 เกิดที่ epiphysis ก่อนกระดูก growth plate บีก
5.3 พบรากที่กระดูกน้ำมีอ
5.4 ส่วนใหญ่เกิดที่ epiphysis หลังจากการบีกของ growth plate
5.5 เป็นมะเร็งกระดูกที่พบมากในอายุ ๑๐-๒๕ ปี
5.6 คือ osteochondroma
5.7 พบรากในผู้ชายอายุ ๓๐-๖๐ ปี

(Ref. 1 หน้า 6.516, 6.201, Ref. 2 หน้า 29, 217, 259, 193, 117)

๖. มะเร็งของกระดูก (primary malignant tumor) ก่อให้บกมากที่สุดคือ

- ก. Osteogenic sarcoma
- ข. Chondrosarcoma
- ค. Multiple myeloma
- จ. Ewing's sarcoma

(Ref. 3 หน้า 108)

๗. Ewing's tumor เกิดในผู้มีอายุ

- ก. มากกว่า 30 ปี
- ข. น้อยกว่า 15 ปี
- ค. น้อยกว่า 30 ปี
- จ. น้อยกว่า 50 ปี

(Ref. 5 หน้า 108)

จงเลือกตอบข้อที่ถูก มีคำตอบมากกว่าหนึ่งข้อ

๘. ลักษณะที่เด่นชัดของ Osteochondroma คือ

- ก. กระดูก cortex & medulla ส่วนที่เป็นเนื้องอกจะต่อเนื่องเข้ากับเนื้องอกปกติโดยไม่มีข้อแยกแบ่งแยกชัดเจน
- ข. มีร่องแบ่งแยกชัดเจนระหว่างส่วนที่ปักกับส่วนที่เป็น osteochondroma
- ค. ในภาพรังสีส่วนที่เป็น ostrochondroma จะให้ความทึบถ่วงๆ ได้ เช่น โปร่งรังสี (radiolucency) จนถึงทึบรังสีโดยมีหินปูนจับ
- ง. เป็นเนื้องอกของกระดูกชนิดเดียวกับพยาธิแพทย์สามารถแยกจาก chondrosarcoma ได้ง่าย
- จ. ถ้ามี osteochondroma หลาย ๔ แห่ง อาจเรียกว่า Ollier's disease

(Ref. 1 หน้า 6.512-516 Ref. 2 หน้า 40)

๙. ประโภคต่อไปนี้เป็นจังจริงสำหรับ Enchondroma

- ก. ให้ลักษณะโปร่งรังสี ขอบชัดเจน เกินมากที่บริเวณ shaft ของกระดูกน้ำ กระดูกผ่ามือ ฝ่าเท้า
- ข. อาจทำให้กระดูกส่วนน้ำซวยตัว และให้ลักษณะ “ground-glass” บนภาพรังสี
- ค. ทำให้กระดูกมีความทึบมากขึ้น ขยายตัวออก ขอบชัดเจน และมีหินปูนจับ
- ง. เกิดที่กระดูก tubular เล็กๆ เป็นส่วนใหญ่ แต่อาจเกิดที่กระดูกแขนขาได้ มีลักษณะโปร่งรังสี ถ้ามีหินปูนจับด้วยก็จะช่วยในการวินิจฉัย

(Ref. 1 หน้า 6.507-512, Ref. 2 หน้า 29-44)

10. Osteogenic sarcoma มีลักษณะที่พบได้ ก็อ

- ก. เกิดที่ metaphysis พบรากที่ส่วนปลายของกระดูกโคนขา และส่วนทันของกระดูกแข็ง
- ข. เป็นเนื้องอกที่ทำให้กระดูกทิบมากขึ้น หรือไปร่องมากขึ้น หรือปะปนกันทั้งสองอย่างก็ได้
- ค. มีปฏิกริยาท่อเยื่อหุ้มกระดูกได้ เช่น sunburst, onion skin หรือปะปนกันหลายแบบได้
- ง. Codman's triangle เป็นลักษณะเฉพาะของเนื้องอกชนิดนี้
- จ. ตัวพมานั่งบ่วยอายุมาก เชื่อว่าเกิดจากการเปลี่ยนแปลงมาจากโรคชนิดอื่น ๆ เช่น Pager's disease

(Ref. 1 หน้า 6.555–6.566)

11. Giant cell tumor ของกระดูก ก็อ

- ก. โรคที่พบมากในผู้บ่วยอายุน้อยกว่า 20 ปี
- ข. เนื้องอกของกระดูกที่พบมากที่ส่วนปลายของกระดูกโคนขา ส่วนทันของกระดูกแข็งและส่วนปลายของกระดูกแข็ง
- ค. เนื้องอกของกระดูกที่พบภายหลังที่ growth plate ได้ปิดแล้ว มีลักษณะคล้ายฟองสบู่บนภาชนะ
- ง. เนื้องอกที่ทำลายกระดูก และทำให้ไปร่องค่อรังสี (radiolucent) มีลักษณะคล้ายฟองสบู่ ไม่ทำให้เกิดปฏิกริยาจากเยื่อหุ้มกระดูก
- จ. พบรากส่วนกลางของกระดูกแข็งขา ทำให้มีปฏิกริยาจากเยื่อหุ้มกระดูกมาก

(Ref. 2 หน้า 135–163)

12. Chondrosarcoma ก็อ

- ก. เนื้องอกของกระดูกซึ่งส่วนใหญ่เกิดในผู้บ่วยอายุมากกว่า 40 ปี ที่กระดูกเชิงกราน กระดูกสมบัก และส่วนปลายของกระดูกแข็ง และกระดูกโคนขา
- ข. เนื้องอกที่อาจเกิดจากเนื้องอกที่มีอยู่ก่อนแล้ว เช่น exostosis และ enchondroma
- ค. เป็นเนื้องอกที่มีการทำลายกระดูกมาก และเกิดมากที่กระดูกสันหลังในผู้บ่วยอายุน้อย
- ง. เนื้องอกที่เกิดที่บริเวณ cortex ของกระดูกทำให้มีการทำลาย และมีปฏิกริยาจากเยื่อหุ้มกระดูกมาก
- จ. เนื้องอกที่มีการทำลายกระดูกมาก พบรากที่กระดูกเล็กของมือ และเท้าทำให้มีการขยายตัวของกระดูกໄกมาก

(Ref. 1 หน้า 6.572–6.582)

13. ห่านไฟทำการวินิจฉัยว่า

- ผู้บ่วยรายที่ 7 เป็น .....
- ผู้บ่วยรายที่ 8 เป็น .....
- ผู้บ่วยรายที่ 9 เป็น .....
- ผู้บ่วยรายที่ 10 เป็น .....
- ผู้บ่วยรายที่ 11 เป็น .....

ເອດຍ

1 ດ	6 ດ
2 ຄ	7 ດ
3 ພ	8 ດ, ດ
4 ດ	9 ດ, ຂ, ຈ
5 ດ - 5.3	10 ດ, ຂ, ດ, ຈ
ໆ - 5.5	11 ຖ, ດ, ຈ
ດ - 5.2	12 ດ, ພ
ຈ - 5.1	13 Exostosis Enchondroma Giant cell tumor Chondrosarcoma Osteogenic sarcoma
ໆ - 5.7	
ດ - 5.4	
ໆ - 5.6	

ເອກສາຣອາໄງອົງ

- Ackerman LV, Spjut HJ: Tumors of bone and cartilage, fase 4. Washington, Armed Forces Institute of Pathology, 1962
- Aegerter EE, Kirkpatrick JA Jr: Orthopedic diseases. 3th edition. Philadelphia, W.B. Saunders, 1968
- Ediken J, Hodes C : Disease of bones (in) Golden's diagnostic roentgenology edited by LL Robbins. Baltimore, The William & Wilking, 1967
- Goodman FG, Schoedinger GR : Questions and answers in orthopaedics. Saint Louis, The C.V. Mosby, 1971
- Lidrenstein L : Bone tumors. Saint Louis, The C.V. Mosby, 1922
- Lodwick GS : A systemic approach to the roentgen diagnosis of bone tumors. In tumors of bone and soft tissue. Chicago, Year Book Medical Publishers, 1965, pp. 49-68